

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **Ing. K. Š.**, bývajúcej v B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou Futej&Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Radlinského 2, IČO: 35 955 341, v mene a na účet ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Daniel Futej, proti odporkyni **Slovenskej republike** zastúpenej Národnou bankou Slovenska, so sídlom v Bratislave, Imricha Karvaša 1, o náhradu škody, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 15 C 217/2011, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. marca 2015 sp.zn. 10 Co 55/2015, 10 Co 56/2015, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 26. marca 2015 sp.zn. 10 Co 55/2015, 10 Co 56/2015 vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 11. novembra 2014 č.k. 15 C 217/2011-207 v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. marca 2015 sp.zn. 10 Co 55/2015, 10 Co 56/2015 vo výroku, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 12. januára 2015 č.k. 15 C 217/2011-236 **o d m i e t a**.

Odporkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 11. novembra 2014 č.k. 15 C 217/2011-207 návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa článku

267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie zamietol. Návrh vo veci samej zamietol a odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Dospel k záveru, že rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie o položených otázkach nie je nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej z uvedených dôvodov, ako aj na základe zhodnotenia dokazovania vo veci samej. Preto sa neobrátil na Súdny dvor Európskej únie, konštatoval, že prvostupňový súd nie je súdom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva a preto mu táto povinnosť (obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie) nevyplýva. Po zhodnotení skutkových okolností táto povinnosť vyplýva len súdu, voči ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok. Poukázal na zistený skutkový stav vyplývajúci z vykonaného dokazovania. Po jeho vyhodnotení dospel k záveru, že neboli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti odporkyne za škodu titulom nesprávneho úradného postupu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) uplatňovanú navrhovateľkou vo výške 3 390, 87 € . Konštatoval, že navrhovateľka nepreukázala, že by NBS vo vzťahu k družstvu (podielovému družstvu slovenské investície) nesprávne úradne postupovala. Práve naopak, v konaní bolo preukázané, že NBS až od účinnosti zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch od 1. júna 2010 bola oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt - družstvo dodržiava schválený prospekt investície. NBS nevykonávala a ani nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, nakoľko by konala v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, so zákonom č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a so zákonom č. 747/2004 Z.z. o dohlade nad finančným trhom. Navrhovateľka nepreukázala už prvú z podmienok vzniku zodpovednosti za vznik škody, teda nesprávny úradný postup NBS a z dôvodu hospodárnosti konania sa súd s ostatnými podmienkami vzniku zodpovednosti štátu, t.j. výškou škody a príčinnou súvislosťou s nesprávnym úradným postupom NBS pri výkone dohľadu nad družstvom nezaoberal. Podľa názoru súdu nárok na náhradu škody voči štátu môže byť úspešne uplatnený iba vtedy, ak poškodený nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky voči dlžníkovi, ktorý je povinný plniť. Poukázal na to, že uznesením Okresného súdu Bratislava I z 11. apríla 2011 sp.zn. 3 K 95/2010 bol na majetok družstva ako úpadcu vyhlásený konkurz. Do funkcie správcu bol ustanovený Mgr. M. L. a veritelia družstva boli vyzvaní na prihlásenie pohľadávok - v lehote 45 dní odo dňa vyhlásenia konkurzu. Teda vzhľadom na vznik nároku navrhovateľky voči družstvu na vyplatenie vyrovnávacieho podielu, patrila medzi skupinu veriteľov družstva oprávnených prihlásiť si svoju pohľadávku do konkurzu, čo formou prihlášky aj urobila. Pohľadávka bola

správcom konkurznej podstaty popretá, z ktorého dôvodu sa navrhovateľka domáha určenia jej oprávnenosti incidenčnou žalobou voči správcovi konkurznej podstaty. Konkurz ani konanie o uvedenej žalobe nie sú právoplatne skončené. V ďalšom poukázal na predpoklady úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody voči štátu, ako sú špecifikované v ustálenej súdnej judikatúre. S poukazom na ne a na uvedené skutočnosti vyhodnotil predmetný návrh aj za predčasne podaný. Podľa názoru súdu odporkyňa v konaní preukázala, že NBS dohľad (možný len v obmedzenom rozsahu) nad dohliadaným subjektom - družstvom nezanedbala. Konštatoval, že štát nemôže priamo zasahovať do vlastnej činnosti družstva a jeho majetkovoprávných vzťahov, v ktorých má družstvo autonómne postavenie. Navrhovateľka (ako členka družstva) neinvestovala predmetné peňažné prostriedky do subjektu, na činnosť ktorého nemala žiaden vplyv, ale práve naopak, členská schôdza je najvyšším orgánom družstva, prostredníctvom ktorého členovia uplatňujú svoje právo riadiť záležitosti družstva, kontrolujú činnosť družstva a jeho orgánov podľa Obchodného zákonníka a Stanov PDSI. Navrhovateľka nepreukázala, že počas členstva v družstve realizovala svoje oprávnenia tak, že by aktívne zasahovala do činnosti družstva za účelom odvrátenia hroziacej škody pri zistení nedostatkov v činnosti štatutárnych zástupcov družstva. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Okresný súd uznesením z 12. januára 2015 č.k. 15 C 217/2011-236 uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť v lehote 15 dní súdny poplatok za odvolanie v sume 20 € (položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zákona o súdnych poplatkoch).

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 26. marca 2015 sp.zn. 10 Co 55/2015, 10 Co 56/2015 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo veci samej (zamietajúcej návrh na náhradu škody) potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Uznesenie súdu prvého stupňa z 12. januára 2015 č.k. 15 C 217/2011-236 potvrdil a odporkyňa náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Uviedol, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie z hľadiska navrhovateľom uplatneného nároku a jeho výsledky aj náležite v súlade s § 132 O.s.p. vyhodnotil. Na skutkové zistenia aplikoval správne právne predpisy, vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie aj veľmi podrobne a náležite v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil. S odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia uviedol ďalšie dôvody. V procesnom postupe súdu prvého stupňa odvolací súd nezistil pochybenia alebo vady, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, keď sa nestotožnil s námietkou navrhovateľa, že nevykonal riadne dokazovanie listinnými dôkazmi.

V ďalšom podrobne rozviedol skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu, dôvody uplatnenej náhrady škody navrhovateľkou voči odporkyni a dôvody nesplnenia predpokladov vzniku zodpovednosti odporkyne za škodu titulom nesprávneho úradného postupu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., pričom sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup zo strany NBS pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou družstva. S ďalšími uvedeným námietkami navrhovateľky sa nestotožnil. S poukazom na uvedené a za stavu, keď súd prvého stupňa v danom prípade v potrebnom rozsahu pre rozhodnutie vo veci samej zistil skutkový stav, vykonaním potrebných a účastníkmi navrhnutých dôkazov, keď navrhovateľka v odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, resp. tvrdenia, s ktorými by sa nebol súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku dôsledne vysporiadal a následne takto riadne zistený skutkový stav aj správne právne posúdil, čo znamená, že na správne zistený skutkový stav aplikoval zodpovedajúce zákonné ustanovenia, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd dospel aj k záveru, že súd prvého stupňa napadnutým uznesením, ktorým uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku aplikoval správny právny predpis a správne ho aj vyložil, súdny poplatok vyrubil aj v správnej výške. Poukázal na to, že odvolacie konanie začalo po 1. októbri 2012, a preto navrhovateľke vznikla povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie podľa zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase podania odvolania. V otázke vzťahu medzi právom na prístup k súdu a povinnosťou zaplatiť súdny poplatok odvolací súd odkázal na právny názor Európskeho súdu pre ľudské práva vyslovený v rozsudku z 19. júna 2001, č. sťažnosti 28249/95, vo veci Kreuz proti Poľsku (odseky 59, 60). O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie navrhovateľka. Navrhla ho zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Navrhla tiež odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku vo výroku, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu (§ 243 O.s.p.). Namietala, že postupom odvolacieho súdu, spočívajúcim v nepreskúmateľnosti odôvodnenia rozhodnutia, jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Podľa jej názoru rozhodnutie odvolacieho súdu nevychádza z objektívneho a komplexného posúdenia rozhodujúcich skutočností a je založené na nesprávnych skutkových a právnych zisteniach, nakoľko tieto zistenia vychádzajú z neúplného dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa. V ďalšom texte dovolania podrobne zdôvodňovala nesprávnosť právneho posúdenia

veci a poukázala na nesprávne vyhodnotenie navrhnutých dôkazov. Za nesprávne považovala aj rozhodnutie o súdnom poplatku.

Odporkyňa navrhla dovolanie ako neprípustné odmietnuť alebo zamietnuť .

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu treba vo výroku vo veci samej zrušiť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním vo veci samej napadnutý rozsudok odvolacieho súdu.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Napokon podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O.s.p.

Dovoláním navrhovateľky nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok, ale potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej, vo výroku ktorého súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchyliť a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O.s.p. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie navrhovateľky proti potvrdzujúcemu výroku vo veci samej nie je podľa ustanovenia § 238 O.s.p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to

účastník namieta alebo nie) sa Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o nepodanie návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, o odňatie možnosti konať pred súdom a o rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady konania podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. navrhovateľka nenamietala a ich existenciu po preskúmaní veci nezistil ani dovolací súd.

Navrhovateľka namietala, že jej postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv – pozri napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a ku všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Pokiaľ navrhovateľka namietala, že rozhodnutia súdov nie sú dostatočne odôvodnené, teda že sú nepreskúmateľné, dovolací súd uvádza, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/

Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť predmetnej právnej vety – dovolaním napadnuté rozhodnutie uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská procesných strán k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa. Navrhovateľka nedôvodne argumentuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu je úplne neodôvodnené. Napokon treba dodať, že za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv navrhovateľky.

Z obsahu spisu vyplýva, že proti rozsudku súdu prvého stupňa podala odvolanie navrhovateľka (č.l. 85 spisu), ktoré bolo doručené odporcovi cestou právneho zástupcu (úprava súdu č.l. 95 spisu). K odvolaniu sa odporkyňa písomne vyjadrila podaním zo 14. júla 2014 (č.l. 98 spisu). Spis bol následne predložený krajskému súdu (predkladacia správa č.l. 101 spisu), ktorý po oznámení v súlade s § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 O.s.p. (č.l. 103 spisu) vo veci 26. februára 2015 (č.l. 107 spisu) rozhodol. Teda vyjadrenie odporkyne k odvolaniu nebolo doručené navrhovateľke. Opomenutím doručenia tohto vyjadrenia navrhovateľke (ňou namietaným) došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces v súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tým k odňatiu mu možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky pri tomto závere vychádzal z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva z 13. januára 2015 vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom ESLP dospel k záveru, že „opomenutie povinnosti doručiť rovnopis odporcovho písomného vyjadrenia sťažovateľke predstavovalo popretie jej práva na spravodlivé konanie“. Teda (len!) skutočnosť, že vyjadrenie k odvolaniu nebolo doručené navrhovateľke, bola dôvodom,

prečo dovolací súd (v zmysle uvedeného rozsudku ESLP) rozsudok krajského súdu v uvedenej časti zrušil.

Námietka navrhovateľky o nesprávnom prístupe súdov nižších stupňov k dokazovaniu nie je dôvodná. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv navrhovateľky nie je ani postupom, ktorým by jej súd odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom, a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávne rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (pozri napr. aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999).

Pokiaľ ide o námietku navrhovateľky spochybňujúcu úplnosť zistenia skutkového stavu veci, či nesprávnosť skutkových zistení, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Z obsahu dovolania navrhovateľky je zrejmá jej námietka, že súdy nesprávne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania. Dovolací súd poukazuje na to, že nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nie je uvedené medzi prípustnými dôvodmi dovolania, ktoré sú vymedzené v ustanovení § 241 ods. 1 písm. a/ až c/ O.s.p. Pre tento záver svedčí i ustanovenie 243a ods. 2, veda druhá O.s.p., ktoré ustanovuje, že dovolací súd nevykonáva dokazovanie. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Z § 132 O.s.p. vyplýva, že dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 133, § 134, § 135

O.s.p.). Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvého stupňa; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 ods. 3 až 5 O.s.p.). Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.). Keď najvyšší súd nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov, preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil.

K námietke navrhovateľky, že v konaní došlo k tzv. inej (v § 237 O.s.p. neuvedenej) vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, dovolací súd uvádza, že pokiaľ k vade tejto povahy došlo (dovolací súd sa touto otázkou nezaoberal), nemohla založiť prípustnosť dovolania, lebo nejde ani o znak alebo atribút rozsudku uvedeného v ustanovení § 238 O.s.p., proti ktorému je dovolanie prípustné, ani o procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p.

Iná vada konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), je síce relevantný dovolací dôvod, úspešne ho ale možno uplatniť iba v procesne prípustnom dovolaní. Takáto vada sama o sebe (i keby k nej skutočne došlo) prípustnosť dovolania nezakladá.

Navrhovateľka napokon tvrdila, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (pozri R 54/2012 a tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011,

5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Keďže navrhovateľka uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

Vzhľadom však na konštatovanú vadu konania (v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu vo výroku vo veci samej zrušil a vec mu vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie (§ 243b ods. 3 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Keďže v prejednávanej veci dovolanie smeruje aj proti výroku rozsudku odvolacieho súdu o súdnom poplatku, ktorý má charakter uznesenia, jeho prípustnosť bolo treba posudzovať podľa ustanovenia § 239 O.s.p. V zmysle platnej právnej úpravy je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, alebo ak rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1, písm. a/ a písm. b/ O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie o právnej stránke zásadného významu, ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. a/, písm. b/, písm. c/ O.s.p.).

Uznesenie odvolacieho súdu v predmetnej veci nemožno podriaďiť pod žiaden dôvod prípustnosti vyplývajúci z ustanovenia § 239 O.s.p., lebo odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa (o súdnom poplatku) nezmenil, ale ho potvrdil a nerozhodoval ani vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Rovnako odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení prípustnosť dovolania nevyslovil a nejde o potvrdzujúce uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia

na podklade cudzozemského rozhodnutia, ani o uznesenie o uznání (neuznání) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolanie navrhovateľky preto proti potvrdzujúcemu výroku o súdnom poplatku podľa ustanovenia § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. nie je prípustné.

Prípustnosť dovolania navrhovateľky by prichádzala do úvahy, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané, došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Žiadnu z týchto väd navrhovateľka nenamietala a jej existenciu nezistil ani dovolací súd. Jej námietka sa týkala nesprávneho právneho posúdenia veci – poplatkovej povinnosti, t.j. povinnosti zaplatenia súdneho poplatku za podané odvolanie. Vo vzťahu k právnemu posúdeniu veci aj z hľadiska procesnej vady konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. dovolací súd poukazuje na dôvody uvedené zhora.

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania navrhovateľky proti uzneseniu (výroku rozsudku odvolacieho súdu potvrdzujúcemu uznesenie o súdnom poplatku) nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 ods. 1 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľky proti výroku rozsudku krajského súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu (časti rozhodnutia), proti ktorému nie je prípustné, odmietol.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. februára 2016

JUDr. Oľga Trnková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová

